

СТАНОВИЩЕ

от проф. Десислава Рангелова Бакова, дм
катедра „Управление на здравните грижи“

Факултет по обществено здраве, Медицински университет-Пловдив

Вътрешен член на Научно жури съгласно Заповед № Р 115/09.01.2026 г. за официална защита на дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“.

Професионално направление: 7.4. „Обществено здраве“

Докторска програма: „Управление на здравните грижи“

Докторант: Недялка Грозева Бойчева

Форма на докторантурата: докторант на самостоятелна подготовка към катедра „Управление на здравните грижи“ на ФОЗ при Медицински университет– Пловдив

Тема: „Формиране на здравни умения и навици при деца от ромската общност“

Научни ръководители: проф. д-р Мария Семерджиева, дм и проф. Биянка Торньова, дп

Общо представяне на процедурата

Представеният комплект материали на електронен и хартиен носител е в съответствие с изискванията за придобиване на ОНС „Доктор“ според Закона за развитие на академичния състав в Р. България (ЗРАСРБ), Правилника за неговото прилагане и Правилника на Медицински университет – Пловдив.

Кратки биографични данни

Асистент Недялка Бойчева завършва полувисше образование с квалификация „Медицинска сестра – общ профил“ в Медицинския колеж към ВМИ – Пловдив през 1997 г. В стремежа си към по-висока професионална подготовка завършва последователно специалностите „Управление на здравните грижи“ (ОКС „бакалавър“) през 2000 г., „Обществено здраве и здравен мениджмънт“ (ОКС

„магистър“) през 2004 г. и „Управление на здравните грижи“ (ОКС „магистър“) през 2017 г. Притежава две специалности - „Медицинска педагогика“ (2019) и „Обществено здравеопазване“ (2024 г.).

Професионалният ѝ път в сферата на здравеопазването започва през 1997 г. като медицинска сестра в хирургично отделение на Първа общинска болница, гр. Пловдив. В периода 1999 г. – 2007 г. работи като медицинска сестра във второ хирургично отделение на МБАЛ „Пловдив“ АД, а от 2007 г. до 2010 г. е в клиниката по гастроентерология и хепатология на УМБАЛ „Св. Георги“ ЕАД.

През годините Н. Бойчева се утвърждава като здравен специалист с отлични професионални качества, поради което е отличена с наградата за „Медицинска сестра на България“ (2-ро място) от Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи през 2006 г.

От 2008 г. е професионално ангажирана с активна преподавателска, научна и административна дейност като хоноруван преподавател и асистент в катедра „Сестрински грижи“ в Медицински колеж и Медицински университет-Пловдив. Ас. Бойчева отговаря за международната дейност на катедрата и е официален представител на Медицински университет-Пловдив в European Nursing Module. Комбинацията на клиничен опит и педагогическа подготовка ѝ дава възможност успешно да съчетава прекия ангажимент към пациентите и студентите с управленски и обучителни функции в системата на здравеопазването.

Член е на Българска асоциация на професионалистите по здравни грижи, Българско научно дружество по обществено здраве, Съюз на учените в България, Българска асоциация по обществено здраве, Европейска асоциация по обществено здраве.

Владее руски и английски език.

Актуалност и значимост на темата

Формирането на здравни умения и навици сред децата от ромската общност заема централно място в съвременните стратегии за обществено здраве и социална интеграция. Актуалността на темата се определя от факта, че опазването на детското здраве е не само личен капитал, но и фундаментален

показател за социалното благополучие на една държава. В контекста на демографските промени в България, осигуряването на адекватна здравна култура сред ромското население, което представлява значителна част от младото поколение, е стратегическа задача с дългосрочно значение.

Значимостта на темата произтича от съществуващите неравенства в здравеопазването. Литературни данни и статистически проучвания продължават да отчитат по-ниска здравна информираност и по-висока честота на социалнозначими заболявания в обособените ромски общности. Причините за това са комплексни: от лоши битови условия и икономически дефицити до културни специфики и езикови бариери. Ето защо, насочването на вниманието към децата е най-ефективният механизъм предвид факта, че ранното детство е период, в който се полагат основите на хигиенните навици и хранителното поведение.

Съдържание и структура на дисертацията

Представеният дисертационен труд е написан на 186 страници и е онагледен с 48 фигури, 25 таблици, 1 схема и 6 приложения. Библиографската справка включва 186 литературни източника, от които 122 на кирилица и 64 латиница.

В ***увода*** се акцентира върху актуалността на темата и нейната значимост в научен и приложен аспект. Асистент Бойчева показва много добра информираност по изследваните проблеми въз основа на обширен ***литературен обзор*** на специализирани научни източници.

Целта на дисертационния труд е формулирана ясно и точно отговаря на проблема, който е предмет на настоящото изследване. Така представените ***задачи*** позволяват в най-голяма степен изпълнение на поставената цел. Подборът на участниците в проучването е предпоставка за отличното изпълнение на поставените задачи.

По отношение на ***методологията*** докторант Бойчева е съчетала разнообразни емпирични методи и техники за събиране на информацията, адекватни на поставените за решаване цел и задачи, което е доказателство, че тя притежава

задълбочени теоретични знания и практически умения за тяхното прилагане при направения анализ и оценка на поставените проблеми.

Изследването и анализът на резултатите се базират на обективна и вярна информация, която е взета от първоизточниците – ромски и български семейства; медицински специалисти и педагози, работещи с преобладаващ контингент деца от ромски произход.

Проведено е собствено анкетно проучване на следните аспекти:

- основни фактори, влияещи върху здравето на ромските деца във възрастовия диапазон 0–7 години, както и нивото на формиране на здравни умения и навици в ранна детска възраст;
- мнението на педагозите, работещи с ромски деца, относно спецификата, предизвикателствата и затрудненията при изграждането на здравни умения и навици в мултикултурна среда;
- мнението на медицинските специалисти относно особеностите и проблемите, свързани с формирането на здравни навици при деца от ромски произход.

Безспорен принос на дисертационния труд е авторският концептуален модел на план за формиране на здравни умения и навици при деца от ромската общност (0–7 години).

Асистент Бойчева показва много добра информираност за изследването на проблема в световен мащаб и авторите, работили в тази област. Анализиранияте резултати затвърждават необходимостта от въвеждане на системен и непрекъснат мониторинг и оценка на плана за дейностите, което е ключов фактор за ефективността и устойчивостта на инициативите, насочени към изграждане на здравословни навици при децата от ромската общност. Правят впечатление задълбочените и аргументирани изводи от проучването и анализа на изследваните проблеми. Направените конкретни препоръки и предложения ще допринесат в значителна степен за създаването на съвместна система за наблюдение, анализ и корекция за постигане на устойчиво въздействие и дългосрочна промяна в нагласите и поведението на тази етническа група.

Авторефератът към дисертационния труд е оформен съгласно изискванията и отразява обективно резултатите от изследването. Във връзка с дисертационния труд са приложени едно участие в международна конференция и 3 пълнотекстови научни публикации, на които Недялка Бойчева е първи или самостоятелен автор.

Заключение

Дисертационният труд на асистент Недялка Бойчева се отличава с високо ниво на професионализъм по отношение на проведените научни изследвания. Задълбоченият анализ на получените резултати и изведените научни и практико-приложни приноси са доказателство за изключително доброто познаване на проблемите.

Представените материали и резултати от дисертационния труд отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника на Медицински университет – Пловдив.

Дисертационният труд показва, че асистент Недялка Грозева Бойчева притежава задълбочени теоретични знания и изследователски умения по научна специалност „Управление на здравните грижи”.

Предвид качествата на представената дисертация давам своята положителна оценка за проведеното изследване, автореферат, получени резултати и приноси, и предлагам на почитаемите членове на Научното жури да присъдят образователната и научна степен „доктор“ на Недялка Грозева Бойчева в професионално направление 7.4. Обществено здраве, област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт.

19.01.2026 г.

Гр. Пловдив

Изготвил становището:...

(проф. Десислава Бакова, дм)

Заличено на основание
Чл.5 §1, б. "В" Регламент (ЕС)2016/679